

“ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੋ”

“ਮਸ਼ਾਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਸੌਂਪਣਾ” ਵਾਕ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯੂਨਾਨੀ ਮਸ਼ਾਲ ਦੌੜ ਵਿੱਚੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਮਸ਼ਾਲ ਨੂੰ ਇਕ ਦੌੜਾਕ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੇ ਦੌੜਾਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾਕ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਮਸ਼ਾਲ ਰਿਲੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਯੂਨਾਨ ਦੀ ਲਾਟ ਨੂੰ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਾਲੇ ਥਾਂ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਰੂਪਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਮਸ਼ਾਲ ਸੌਂਪ ਰਿਹਾ ਸੀ” ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਸ਼ਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (2:2) ਤਾਂ ਕਿ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦੀ ਇਹ ਲਾਟ ਹਨੇਰੇ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਜਗਦੀ ਰਹੇ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:15)। ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਸਮਰਪਣ ਵਿਚ (1:3-7) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ (1:8-18) ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੇ।

“ਮੈਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ” (1:3-7)

1:3-7 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਐਜਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ: ਯਾਦਾਂ, ਨਮੂਨੇ (ਉਦਾਹਰਣਾਂ) ਅਤੇ ਕਹਾਵਤਾਂ (ਹਦਾਇਤਾਂ)।¹

ਖ਼ਾਸ ਯਾਦਾਂ (1:3, 4)

³ਮੈਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹ ਦੀ ਮੈਂ ਆਪਣਿਆਂ ਵਡ ਵਡੋਰਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਸੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨਾਲ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਦ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤ ਤੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। “ਅਤੇ ਤੇਰਿਆਂ ਅੰਝੂਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰ ਕੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਲੋਚਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵਾਂ।

2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਚਾਰ ਵਾਰ “ਚੇਤੇ ਕਰਨ” ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ:

“ਮੈਂ ਨਿੱਤ ਤੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ” (1:3)। “ਚੇਤੇ ਕਰਨਾ” ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *μνησθαι* (*ਮਨੀਆ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।²

“ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੰਝੂਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ” (1:4)। “ਚੇਤੇ ਕਰਨਾ” ਇਕ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੈ: *μνηστικω* (*ਮਿਸਨੇਸਕੋ*)।³

“ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਨਿਸਕਪਟ ਨਿਹਚਾ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ” (1:5)। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ

“ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ” (ὁπόμενησιν, *ਹੁਮੇਮਨੀਸਿਸ*) ਇਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ: ਇਕ ਨਾਂਵ ਜੋ *μνεία* (*ਮਨੀਆ*) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ὁπό (*ਹੁਪ*, “ਅਧੀਨ”) ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।⁴ KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਮੈਂ ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ” ਹੈ।

“ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚਿਤਾਰਦਾ ਹਾਂ” (1:6)। “ਚਿਤਾਰਦਾ ਹਾਂ” (ἀναμνησκω, *ਅਨਾਮਿਨੇਸਕੋ*) ਜੋ ਕਿ μμνησκω (*ਮਿਮਨੇਸਕੋ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ἀνά (*ਅਨਾ*, “ਪਿੱਛੇ”) ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।⁵ KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ” ਹੈ।

ਯਾਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੌਣ ਹਾਂ। ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਯਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਿੱਕਿਆ।

ਆਇਤ 3. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ, **ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹ ਦੀ ਮੈਂ ਆਪਣਿਆਂ ਵਡ ਵਡੇਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਰਕਰਨ ਨਾਲ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।** “ਉਪਾਸਨਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ λατρεύω (*ਲੈਟਰੀਓ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ “ਸਿਰਫ ਧਾਰਮਿਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ” ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।⁶ *ਲੈਟਰੀਓ* ਦਾ ਅਰਥ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰਕ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਕ ਉਪਾਸਨਾ ਜਾਂ ਬੰਦਗੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁷

“ਵਡ ਵਡੇਰਿਆਂ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *πρόγονος* (*ਪਰੋਗੋਨੋਸ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:4 ਵਿਚ “ਮਾਪਿਆਂ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਇਕ ਸਮਰਪਿਤ ਯਹੂਦੀ ਘਰ ਵਿਚ ਬੜੀ ਹੀ ਸਖਤਾਈ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ “ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਦਾ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਵੰਸ਼ ਅਤੇ ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਦੇ ਗੋਤ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦਾ ਇਬਰਾਨੀ ਸੀ ... ਸ਼ਰਾ ਵਾਲੇ ਧਰਮ ਦੀ ਪੁੱਛੇ ਤਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼” (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:5, 6; ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 24:14; 26:5)।

ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ “[ਆਪਣਿਆਂ] ਵਡ ਵਡੇਰਿਆਂ ਵਾਂਗ” ਕੀਤੀ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਬਚਾਓ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ *ਰੀਲੀਜੀਓ ਇਲੀਸਿਟਾ* (ਇਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਰਮ) ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਰੋਮੀ ਸ਼ਰਾ ਅਧੀਨ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਇਕ ਜੁਰਮ ਹੈ।⁸ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਅਟੱਲ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਧਰਮ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਯਹੂਦੀ ਵਡ ਵਡੇਰੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਜਾਂ ਕਿਆਮਤ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਸਨ; ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਵਡ ਵਡੇਰੇ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਮਸੀਹਾ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ “ਇਕ ਯਹੂਦੀ ਦਾ ਮਸੀਹ ਦੀ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਵ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਵਡ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਵਫ਼ਾਈ ਦਾ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ [ਸੀ] ਬਲਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਵਡ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਆਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ [ਸੀ]।”⁹

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, **ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ¹⁰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤ ਤੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।**¹¹ ਪੌਲੁਸ ਦੀ “ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸੂਚੀ” ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿਚ “ਨਿੱਤ” ਜਾਂ “ਲਗਾਤਾਰ” (CJB) ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:8; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:3; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:3)। ਆਪਣੇ ਰੋਮੀ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਬੰਦ, ਪੌਲੁਸ ਹੁਣ ਨਾ ਤਾਂ ਪਰਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿਤੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ

ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤੇ (ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਚੋਟੀ ਤੇ) ਉਸ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਸੀ।

ਆਇਤ 4. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, [ਮੈਂ] ਤੇਰੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਲੋਚਦਾ ਹਾਂ। ਹਨੇਰੇ ਵਾਲੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:15; 4:10, 11, 16), ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਲੋਚ” ਰਿਹਾ ਸੀ (1:4)। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਲੋਚਦਾ ਹਾਂ” (ἐπιποθέω, ਐਪੀਪੋਥੀਓ) ਦੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਰਥਾਤ πῶθῆω (ਪੋਥੀਓ, “ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਚਾਹੁਣਾ”) ਅਤੇ ἐπι (ਐਪੀ¹²) ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣਾ”¹³

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਅਤੇ ਤੇਰਿਆਂ ਅੰਝੂਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਅੰਝੂਆਂ ਵਾਲੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਪਥਰਾਉ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸਮਝ ਕੇ ਛੱਡ ਗਏ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 14:8, 19, 20), ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਹਿਰ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:1)। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਉਹੀ ਥਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3)। ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲੁਸ ਅਫ਼ਸੁਸ ਨੂੰ ਪਰਤ ਆਇਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਸ ਕੀਤੀ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:14) ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫੇਰ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਮ ਵਿਚ ਸਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਿਆ ਸੀ – ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਗਿਆ ਹੋਵੇ – ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਝੂਆਂ ਵਾਲਾ ਇਕ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ, ਪੌਲੁਸ ਇਕ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਅੰਝੂਆਂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ।¹⁴

ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਭਰ ਸਕੇ। NEB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਾ” ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਜਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲਈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਸੀ।

ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਦਰਸ਼ (1:5)

ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਨਿਹਚਾ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇਰੀ ਨਾਨੀ ਲੋਇਸ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਮਾਤਾ ਯੂਨੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪਰਤੀਤ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਭੀ ਹੈ।

ਆਇਤ 5. 3 ਤੋਂ 5 ਆਇਤਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਵਾਕ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ: ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਨਿਹਚਾ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇਰੀ ਨਾਨੀ ਲੋਇਸ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਮਾਤਾ ਯੂਨੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪਰਤੀਤ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਭੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, “ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ὑπόμνησις (ਹੁਪੋਮਨੀਸਿਸ) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ λαμβάνω (ਲੈਮਬਾਨੋ, “ਲੈਣਾ” ਜਾਂ “ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ”) ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਵੇਗਾ “ਇਕ ਤਾਗੀਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ”¹⁵ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ

ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ (ਪੱਤਰ?) ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਵਿਚ ਦੋ ਧਰਮੀ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ “ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਨਿਹਚਾ” ਦੇ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾ ਕਰਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ “ਨਿਸ਼ਕਪਟ” (ἀνυπόκριτος, ਅਨੁਪੋਕਰੀਟੋਸ) – ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, “ਬਿਨਾਂ ਕਪਟਾ”, ਸੱਚੀ ਸੀ।¹⁶ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ “ਵੱਸਦੀ” (ἐννοικέω, ਈਨੋਇਕੀਓ) ਸੀ; ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜਾਂ ਆਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸਥਾਈ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ “ਇਸ ਦਾ ਘਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ।”¹⁷

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿਚ, ਉਹ ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਨੂੰ ਪਰਤ ਆਇਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:1)। “ਉੱਥੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨਾਮੇ ਇੱਕ ਚੇਲਾ ਹੈਸੀ ਜਿਹੜਾ ਇੱਕ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਯਹੂਦਾ [ਯੂਨੀਕਾ] ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸੀ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:1)। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਵਿਚ “ਨਿਹਚਾਵਾਨ” ਸ਼ਬਦ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:15; NIV)। ਸ਼ਾਇਦ, ਯੂਨੀਕਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16 ਵਿਚ, ਨਾਨੀ ਲੋਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਵੀ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਸੀਹੀ ਬਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:4); ਪਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ “ਪਿਉ ਯੂਨਾਨੀ ਸੀ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:1), ਜਿਹੜਾ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਦਾ ਹਮਦਰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।¹⁸ ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਯੂਨੀਕਾ ਅਤੇ ਲੋਇਸ ਤੇ ਪੈ ਗਈ। ਉਹ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਭੱਜੀਆਂ ਨਹੀਂ। “ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤਾਂ” ਸਿਖਾਈਆਂ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:15), ਉਸ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹੀ ਨਿਹਚਾ ਪਾਈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨਿਹਚਾ ਸੰਬੰਧੀ ਪੌਲੁਸ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ, “ਮੈਨੂੰ ਪਰਤੀਤ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਭੀ ਹੈ।” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਮੈਨੂੰ ਪਰਤੀਤ ਹੈ” ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ πισθω (ਪੀਥੋ) ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ [ਸੰਦਰਭ] ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਯਕੀਨੀ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਹੋਣਾ।”¹⁹ NIV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਹੈ “ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ।” NEB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਹੈ “ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ।” ਡੇਲ ਹਾਰਟਮੈਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ: ਯੂਨੀਕਾ ਅਤੇ ਲੋਇਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉੱਤੇ “ਨਿਹਚਾ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ” ਛੱਡ ਗਈਆਂ।²⁰

ਗੰਭੀਰ ਕਹਾਵਤਾਂ (1:6, 7)

“ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚਿਤਾਰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਸ ਦਾਤ ਨੂੰ ਜੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਦੁਆਰਾ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲੀ ਚਮਕਾ ਦਿਗ। ਕਿਉਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਦਾ ਆਤਮਾ ਦਿੱਤਾ।

ਅਧਿਆਇ 1 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ:

1:6 – “ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਸ ਦਾਤ ਨੂੰ ਜੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੈ ਚਮਕਾ ਦਿਗ।”

1:8 - “ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਵੀਂ, ਨਾ ਮੈਥੋਂ ਜੇ ਉਹ ਦਾ ਬੰਧੂਆ ਹਾਂ।”

1:13 - “ਤੂੰ ਓਹਨਾਂ ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੈਂ ਮੈਥੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਫੜੀ ਰੱਖੀ।”

1:14 - “... ਭਲੀ ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ।”

ਆਇਤ 6. ਪਹਿਲੀ ਹਦਾਇਤ ਉਸ ਦੀ ਨਿਹਰਾ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚਿਤਾਰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸ ਦਾਤ ਨੂੰ ਜੇ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਦੁਆਰਾ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲੀ ਚਮਕਾ ਦਿਹ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ “ਦਾਤ” ਕਿਹੜੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੇਖਕ ਜੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਚਮਤਕਾਰੀ ਦਾਤ ਸੀ।²¹ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਅਟੱਲ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਚਮਤਕਾਰੀ ਦਾਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:14 ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਸਾਹਮਣਾ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ: “ਤੂੰ ਉਸ ਦਾਤ ਦੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਨਾ ਕਰ ਜੇ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਅਗੰਮ ਵਾਕ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਿਹਾ ਦੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।” ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਜੋ “ਦਾਤ” ਹੈ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਗੈਰ-ਚਮਤਕਾਰੀ ਦਾਤ ਸੀ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਸੇਵਕਾਈ ਦੀ ਦਾਤ ਜਦੋਂ ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਵਿਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ (ਐਲਡਰਾਂ) ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖੇ ਸਨ, ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਿਆਂ। 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:6 ਉਸੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਐਲਡਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਮਿਲਿਆ। J. B. Phillips ਬਾਈਬਲ ਉਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ: “ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅੰਗ ਨੂੰ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੇਰੇ ਮਸਹ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।” ਜੇਮਸ ਮੈਕਨਾਈਟ ਦੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:14 ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਨੁਵਾਦ/ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਚ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:6 ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

ਉਸ ਆਤਮਿਕ ਦਾਤ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਨਾ ਕਰ ਜੇ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ... ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਵਿਚ ਐਲਡਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਜ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਪਰਚਾਰਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤੇਰੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਸਾਖੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।²²

ਪਰ, ਦਾਤ ਸ਼ਾਇਦ ਚਮਤਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 8:18) ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਰਸੂਲ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:1)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਹੋਰ ਚਮਤਕਾਰੀ ਦਾਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:6), ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਦਾਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਇਹੋ ਇੱਛਾ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਦਾਤ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸ ਹਦਾਇਤ ਵਿਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ “ਤੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਸ ਦਾਤ ਨੂੰ ਜੇ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਹੈ ਚਮਕਾ ਦਿਹ।” “ਚਮਕਾ ਦਿਹ” ਸ਼ਬਦ ਸੰਯੁਕਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἀναζωπυρέω (ਅਨਾਜੋਪੁਰੀਓ) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ἀνά (ਅਨਾ, “ਉੱਪਰ” ਜਾਂ “ਫੇਰ”) ਨਾਲੇ ζώω (ਜੂਸ, “ਜ਼ਿੰਦਾ”) ਨਾਲੇ

πυρεῖω (ਪੁਰੀਓ, "ਅੱਗ ਬਾਲਣਾ") ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ।²³ ਇਸ ਦਾ ਸਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ "ਫੇਰ ਤੋਂ ਚਮਕਾਉਣਾ।"²⁴ ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ "ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਲਾਟ" ਲਗਭਗ ਬੁੱਝਣ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਦੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦਾ ਪਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ "ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਨਿਹਚਾ" ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:5), ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ "ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਭਰ" ਸਕੇ (1:4)। ਡੈਨਲਡ ਗੁਥਰੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, "ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜਰੂਰੀ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ... ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਗੁਆ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ, ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅੱਗ ਦੀ ਲਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਲਦੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।"²⁵

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰਾ ਦਿਮਾਗ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਾਲਗ ਸੀ। ਜਦ ਕਦੇ ਵੀ ਮੈਂ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੈਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ, "ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਬਣੀ।" ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਬੁਰਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਚੰਗਾ ਬਣਿਆ ਰਹਾਂ। ਹੋਮਰ ਏ. ਕੈਂਟ, ਜੂਨੀਅਰ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਦਾਇਤ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਹੈ, ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ "ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਜੋ ਉਹ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।"²⁶

2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੁਖ, ਸਤਾਓ ਅਤੇ ਸਗੋਂ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ। ਸ਼ਤਾਨ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਲਾਟ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਜਵਾਨ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ, "ਸ਼ਤਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਲਾਟ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਨਾ ਦਿਹ! ਤੂੰ ਉਸ ਲਾਟ ਨੂੰ ਬਲਦੀ ਰਹਿਣ ਦਿਹ!" ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਸੀਹਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਇਸ ਲਈ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਠੋਰ ਸਤਾਓ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜਰ ਰਹੇ ਹਨ; ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਤਾਓ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਗੁਜਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੇ ਸੁੱਖ ਵਿਚ ਟਿਕਣਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਆਤਮਿਕ ਅੱਗ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟ ਬਲਦੀ ਹੋਈ ਲਾਟ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿਣਾ ਅਸਾਨ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖੇਗਾ: "ਇਸ ਨੂੰ ਜਗਦੀ ਰੱਖੋ! ਇਸ ਨੂੰ ਬਲਣ ਦਿਓ!"

ਆਇਤ 7. ਇਹ ਆਇਤ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ: **ਕਿਉਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਦਾ ਆਤਮਾ ਦਿੱਤਾ।** ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਇਕ ਆਮ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ "ਆਤਮਾ" ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ Spirit ਆਖਦੇ ਹਨ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਅੱਖਰ "s" ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰ "S" (ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ) ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ "ਆਤਮਾ" ਹੈ (NAB; CJB; CEV; NIV)। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਨੇਤਰਿਓਂ ਇਹ ਆਇਤ ਵੱਸਣ ਵਾਲੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ (1:14)। ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:16 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ "ਉਹ ... ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦਾਨ ਕਰੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰਲੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਬਲਵੰਤ ਬਣੋ" (ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਹੋਰ ਦੋ ਗੁਣ – "ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸੰਜਮ" – ਗਲਾਤੀਆਂ 5:22, 23 ਵਿਚ "ਆਤਮਾ ਦੇ ਫਲ" ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਹਨ।²⁷ ਪਰ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ "ਆਤਮਾ" ਹੈ।²⁸ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਾਕ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਜੋਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ "ਆਤਮਾ" ਜਾਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ

ਦੇ ਸ਼ਬਦ Spirit ਦੇ ਲਈ ਵੱਡਾ "S" ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਛੋਟਾ। ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਡਰ ਦਾ ਆਤਮਾ" ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ "... ਡਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ" ਵਾਕ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਅਤੇ ਡਰਪੇਕ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਡਰਪੇਕ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਕਰ! ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਅਤੇ ਮਰਦ ਬਣ।" ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਪੌਲੁਸ ਜਿੰਨਾ ਦਿਲੇਰ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਵਧਾ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (δειαλία, *ਡੀਲੀਆ*) ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਡਰ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ। *ਡੀਲੀਆ* ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਘਾਟ," "ਬੁਜ਼ਦਿਲੀ।"²⁹ KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ "ਡਰ" ਹੈ। ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਇਕ ਡਰਪੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਤੱਕ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਵਰਤਾਓ ਝੱਲਿਆ ਸੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਡਰਪੇਕ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਡਰਪੇਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਸ਼ਾਇਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਝਿੱੜਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ, ਬਲਕਿ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਸ਼ਰਮੀਲੇ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਦੀ ਦੇਗ ਵਿਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੋਮ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਉਹ ਜਵਾਨ ਪਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ, "ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਰਹਿ!"

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ: "... ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ... ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਦਾ ਆਤਮਾ ਦਿੱਤਾ" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਸਾਡੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਡਾ ਸਾਹਮਣਾ "ਸਮਰੱਥਾ" (δύναμις, *ਡੁਨੈਮਿਸ*) ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।³⁰ ਆਰ. ਸੀ. ਐਚ. ਲੈਂਸਕੀ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ "ਸਮਰੱਥਾ" "ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਨਿਰੀ 'ਹਿੰਮਤ' ਜਾਂ 'ਬਹਾਦਰੀ' ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੀਕ ਹੈ"; ਬਲਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ, ਅੰਤ ਤੱਕ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣ, ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ, ਦੁਖ ਝੱਲਣ, ਮਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ - ਜੇਤੂ, ਫਤਹਿਮੰਦ ਸਮਰੱਥਾ, ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਦੀ ਨਾ ਬੁੱਝਣ ਵਾਲੀ ਲਾਟ।"³¹

1:7 ਵਿਚ "ਪ੍ਰੇਮ" ਦੀ ਕਿਸਮ, ἀγάπη (*ਅਗਾਪੇ*) ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ।³² ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਚੇਲੇਪਣ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ: "ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖੋ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਸਭ ਜਾਣਨਗੇ ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਚੇਲੇ ਹੋ" (ਯੂਹੰਨਾ 13:35)। ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਿਰਫ ਇਹੋ ਇਕ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ σωφρονισμός (*ਸੋਫਰੋਨੀਸਮੋਸ*, "ਸੰਜਮ") ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।³³ σῆς (*ਸੇਸ*, "ਸੁਰੱਖਿਅਤ") ਨੂੰ φρήν (*ਫਰੇਨ*, "ਮਨ") ਨਾਲ ਜੋੜਦਿਆਂ, ਸ਼ਬਦ "ਖਰੇ ਮਨ" ਦੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (KJV)। *ਵਾਈਨਸ ਕੰਪਲੀਟ ਇਕਸਪੋਜਿਟਰੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ* ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮੁਖ ਤੌਰ ਤੇ "ਮਨ ਦੇ ਖਰੇਪਣ, ਜਾਂ ਆਤਮ-ਸੰਜਮ

ਦੇ ਲਈ ਬੁਲਾਹਟ ਹੈ।³⁴ ਲੈਸਕੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ “ਸਮਝਦਾਰ ਦਾ ਅਭਿਆਸ, ਸੰਤੁਲਿਤ ਮਨ” ਆਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ “ਜਦ ਕਿ [ਇਹ ਗੁਣ] ਸਾਰੇ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, [ਇਸ] ਦੀ ਖਤਰਨਾਕ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।”³⁵ “ਖਤਰਨਾਕ ਸਮੇਂ” ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਮਰੱਥਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਉਹ ਗੁਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ। ਤਿੰਨੋਂ ਇਕੱਠੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਚਨ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਆਤਮਾ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5:22, 23)।

“ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਵੀ” (1:8-18)

ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਆਈ ਜਦੋਂ ਪਾਪ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਜੋੜੇ (ਆਦਮ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ) ਦੇ ਪਾਪ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, “ਮਰਦ ਅਰ ਉਹ ਦੀ ਤੀਵੀਂ ਦੋਵੇਂ ਨੰਗੇ ਸਨ ਪਰ ਸੰਗਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ” (ਉਤਪਤ 2:25)। ਪਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੀ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨੰਗੇਪਣ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਿਆ (ਉਤਪਤ 3:10; ਵੇਖੋ ਪਰਕਾਸ਼ 16:15)।

ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ, “ਸ਼ਰਮ” ਸਬਦ ਕਰਮ ਭਾਵ ਅਤੇ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਰਮ ਭਾਵ ਵਿਚ, ਇਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਜਾਂ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ, ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਵਿਚ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਦੀ ਇਕ ਭਾਵਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ “ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣਾ” ਅਤੇ “ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਹੋਣਾ” ਵਿਚਕਾਰ ਫ਼ਰਕ ਹੈ।

ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਜਾਇਜ਼ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਗਲਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਡੇ ਅੰਤਰਕਰਨ ਸਾਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ, ਸਗੋਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ, ਚੁਗਲੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਚੋਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਪ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪਾਪ ਤੋਂ ਤੋਬਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵੱਲ ਭੱਜਣ ਦੇ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਲਈ ਸਾਡੀ ਯੋਗਤਾ ਕਈ ਵਾਰ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਭਟਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪੀ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਕਰਨ ਤੱਤੋਂ ਲੋਹੇ ਨਾਲ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾਗੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:2) ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ “ਘੁਮੰਡ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਮ ਉੱਤੇ ਹੈ” (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:19; ਵੇਖੋ ਯਿਰਮਿਯਾਹ 6:15)। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹੋ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਇਕ ਸੂਤਰ ਦੇ ਵਾਂਗ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ, ਉਸ ਨੇ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦੇ ਵੀ ਨਾ ਸਮਰਾਉਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ (1:8, 12, 16)।

“ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਜਾਂ ਮੈਥੋਂ ‘ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਵੀਂ’ (1:8-11)

ੴ ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਵੀਂ, ਨਾ ਮੈਥੋਂ ਜੋ ਉਹ ਦਾ ਬੰਧੂਆਂ ਹਾਂ ਸਗੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਲਈ ਦੁਖਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਹੋਵੀਂ। ੯ ਜਿਸ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਦੇ ਨਾਲ ਸੱਦਿਆ, ਸਾਡੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜੀ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਸਨਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ੧੦ ਪਰ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਰਗਟ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੌਤ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਅਬਨਾਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ 11 ਜਿਹ ਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਪਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸਾਂ।

ਆਇਤਾਂ 8 ਤੋਂ 11 ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਵਾਕ ਵਿਚ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਅਤੇ ਅਫਸੀਆਂ 2; 3 ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।³⁶ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਅਫਸਸ ਵਿਚ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਨਕਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ “ਅਫਸੀਆਂ” ਦੀ ਪੱਤਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ਾਇਦ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:8-11 ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤੋਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਅਫਸਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਉਣ ਅਤੇ ਦੁਖ ਝੱਲਣ ਦੇ ਲਈ ਚਾਰਵੰਦ ਹੋਣ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: “ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਵੀਂ ... ਦੁਖਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਹੋਵੀਂ” (1:8)। ਆਇਤ 12 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “... ਮੈਂ ਦੁਖ ਵੀ ਝੱਲਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ।” ਆਇਤ 16 ਵਿਚ, ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨੇਸਿਫੁਰਸ “ਮੇਰੇ [ਪੌਲੁਸ ਦੇ] ਸੰਗਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ਰਮਾਇਆ” ਅਤੇ ਇਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦੁਖ ਝੱਲਿਆ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ, ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਲਈ ਦੁਖ ਝੱਲਣ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 8. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, **ਇਸ ਲਈ** [ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਮਰੱਥਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ] **ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਵੀਂ, ਨਾ ਮੈਥੋਂ ਜੋ ਉਹ ਦਾ ਬੰਧੂਆਂ ਹਾਂ।** “ਸ਼ਰਮਾਉਣਾ” (ἐπαισχύνομαι, *ਈਪੈਸਚੁਨੇਮਾਈ* ਤੋਂ) “ਇਕ ਸਰਲ ਰੂਪ ਨਾਲੋਂ ਇਕ ਗੂੜ੍ਹੇ ਅਰਥ ਨਾਲ ਇਕ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਨਿੱਕਲਿਆ ਹੈ।”³⁷ ਇਕ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਇਕ ਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਹੈ (1:8, 12, 16)।³⁸ ਇਹ ਹਦਾਇਤ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਸ਼ਰਮਾਉਣ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਆਮ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸੀ।

“ਸਾਖੀ” (μαρτύριον, *ਮੈਰੂਰੀਓਨ*³⁹) ਸਚਾਈ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਐਲਾਨ ਹੈ। “ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਾਖੀ” ਜਾਂ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਸਾਖੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ (NIV) ਜਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਖੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਵੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ, ਅੰਤਿਮ ਨਤੀਜਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, “ਸਾਖੀ” ਨੂੰ “ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ” ਨਾਲ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: ਦਰਅਸਲ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਵੀਂ, ਪਰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਲਈ ਦੁਖ ਝੱਲਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹਿ।”

ਰੋਮੀਆਂ 1:16 ਸਾਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: “ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੰਜੀਲ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ [ਈਪੈਸਚੁਨਾਮਾਈ] ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਉਹ ਹਰੇਕ ਨਿਰਚਾਵਾਨ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਯਹੂਦੀ ਫੇਰ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇ ਲਈ।”

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ, “... ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਵੀਂ, ਨਾ ਮੈਥੋਂ ਜੋ ਉਹ ਦਾ ਬੰਧੂਆਂ ਹਾਂ।” ਉਹ ਦਾ ਪੂਰਵ ਸੂਚਕ “ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਭੂ” ਹੈ। ਰੋਮੀ ਸਰਕਾਰ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਨੀਰੇ ਦਾ ਬੰਧੂਆ ਸਮਝਦੀ ਸੀ; ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦਾ ਬੰਧੂਆ ਸਮਝਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਖਾਤਰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸੀ (2:8, 9; ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:1; 4:1; ਫਿਲੋਮੇਨ 1, 9)।

ਬੰਧੂਆ ਪੌਲੁਸ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਉਣਾ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣਾ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਆਗੂ ਕੈਦ ਵਿਚ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੋ ਕਲੀਸੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਇਹ ਖੁਸਰ ਫੁਸਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: “ਮੈਂ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਭਿਆਣਕ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣਾ!” ਰੋਨਾਲਡ ਏ. ਵਾਰਡ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ “ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਇਕ ਆਗੂ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਵਿਚ ਖੁਦ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਲੀਬ ਚੜ੍ਹਾਏ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਨਿੰਦਾ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।”⁴⁰ ਦੂਜਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ, ਸ਼ਰਮਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੰਧੂਏ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹੀ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ (4:10, 11, 16)। ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ, ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇ, ਪਰ ਕਦੇ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।⁴¹

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ **ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਲਈ ਦੁਖਾਂ ਵਿੱਚ** [ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ] **ਸਾਂਝੀ** ਹੋਣ ਨੂੰ ਆਖਿਆ। “ਦੁਖਾਂ ਵਿੱਚ ... ਸਾਂਝੀ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *συγκακοπαθέω* (ਸੁਨਕਾਕੋਪਾਥੀਓ) ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ *σύν* (ਸੁਨ, “ਨਾਲ”), *κακός* (ਕਾਕੋਸ, “ਬੁਰਾ, ਨੁਕਸਾਨ”) ਅਤੇ *πάσχω* (ਪਾਸਚੋ, “ਦੁਖ ਝੱਲਣਾ”) ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ; ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਨਾਲ ਤੰਗੀ ਝੱਲਣਾ।”⁴² ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਲਈ ਦੁਖ ਝੱਲਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ, ਉਹ ਵੀ ਬੰਧੂਆ ਬਣਿਆ ਸੀ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:23)। ਫਿਰ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ੍ਰੋਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ 90 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਡੋਮਿਸੀਅਨ ਦੇ ਸਤਾਓ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।⁴³

ਇਹ ਆਇਤ **ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ** [ਡੁਨੈਮਿਸ] **ਅਨੁਸਾਰ** ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। NEB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ “ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।” ਕਈ ਵਾਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੁਖ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 12 ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸੀ) ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੁਖ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸੀ)।

ਆਇਤਾਂ 9, 10. ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਲਈ ਦੁਖ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਵੇਗੀ? ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਕੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਸਮਝ। ਆਇਤਾਂ 9 ਅਤੇ 10 ਵਿਚ “ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਖੇਪ

ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਜੋ [ਪੋਲੁਸ ਦੀਆਂ] ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ⁴⁴ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਘਮੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:

ਜਿਸ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਦੇ ਨਾਲ ਸੱਦਿਆ, ਸਾਡੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜੀ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਸਨਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਰ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਰਗਟ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੌਤ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਅਬਨਾਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਸਮੇਂ ਇਕ-ਇਕ ਵਾਕ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ “ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੈ।” ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। “ਸਾਨੂੰ” ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ “ਸਾਨੂੰ ਸੱਦਿਆ” ਵੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸੱਦਦਾ ਹਾਂ (2 ਥੋਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:14)। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚ “ਸੱਦਿਆ” “ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸਫਲ ਸੱਦੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।⁴⁵ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ ਦੇ ਸੱਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ “ਹਾਂ” ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।⁴⁶

ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ “ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਦੇ ਨਾਲ” ਸੱਦਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 1:16; ਵੇਖੋ ਲੇਵੀਆਂ 11:44) ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਉਣ ਦੀ ਵੱਲ ਸੱਦਦਾ ਹੈ (1 ਥੋਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4:7)।

ਸਾਡੀ ਅਦਭੁਤ ਮੁਕਤੀ “ਸਾਡੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ” ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ (ਮੱਤੀ 7:21; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 5:9), ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਕਮਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬੁੱਧਵਾਨ ਐਲਾਨਣ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਬਲਕਿ, ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ “ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ” ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਮਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਮਨਸ਼ਾ ਹੈ। “ਮਨਸ਼ਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *πρόθεσις* (ਪਰੋਥੀਸਿਸ) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ *πρό* (ਪਰੋ, “ਪਹਿਲਾਂ”) ਅਤੇ *τίθημι* (ਟਿਥੇਮੀ, “ਥਾਂ”) ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ”⁴⁷ “ਉਹ ਜਿਸ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।”⁴⁸

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ “... ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਅਨੁਸਾਰ” ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾਏ ਗਏ, ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਦਯਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਏ ਗਏ ਹਾਂ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:8, 9; ਤੀਤੁਸ 3:5)। ਇਹ ਕਿਰਪਾ “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਸਨਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ।”⁴⁹ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਦੇ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਪੰਤੇਕੁਸਤ (ਪੈਂਟੀਕੋਸਟ) ਤੋਂ ਵੀ ਪਿੱਛੇ, ਸੀਨਈ ਪਰਬਤ ਤੇ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੀ ਪਿੱਛੇ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਵਾਅਦਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਪਿੱਛੇ, ਆਦਮ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਦੀ ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਵੀ ਪਿੱਛੇ – ਸਨਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਮਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਇਕ ਯੋਜਨਾ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:9, 11)। ਉਹ ਯੋਜਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸੀ ਜਿਹੜੇ “ਮਸੀਹ

ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ" ਹਨ। "ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ" ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਣਾ ਜੋ ਇੰਨਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਉਸ ਦੇ "ਵਿੱਚ" ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ "ਵਿੱਚ" ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਗਲਾਤੀਆਂ 3:26-28 ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ:

ਕਿਉਂ ਜੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਚਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸੱਭੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੋ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਿਆਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਪਹਿਨ ਲਿਆ। ਨਾ ਯਹੂਦੀ ਨਾ ਯੂਨਾਨੀ, ਨਾ ਗੁਲਾਮ ਨਾ ਅਜ਼ਾਦ, ਨਾ ਨਰ ਨਾ ਨਾਰੀ ਹੋ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸੱਭੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੋ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ "ਸਾਨੂੰ" ਸ਼ਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ "ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ" ਹੈ। ਮੁਕਤੀ "ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।" ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਆਰੰਭ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕੀਏ!

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਨਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਮੁੱਚੀ ਯੋਜਨਾ "ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਰਗਟ [φανερών, ਫਨੀਰੂ⁵⁰] ਹੋਈ।" ਯਿਸੂ ਦੇ "ਪਰਗਟ ਹੋਣ" (ἐπιφάνεια, ਅਪੀਫੈਨੀਆ⁵¹) ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਦੇਹ ਧਾਰਣਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਹ "ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਛੋਹਣਯੋਗ" ਬਣਿਆ।⁵²

ਜਦੋਂ ਇਹ "ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਛੋਹਣਯੋਗ" ਯਿਸੂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ "ਮੌਤ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।"⁵³ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਨਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ," καταργέω (ਕਾਟਾਰਗੀਓ) κατά (ਕਾਟਾ, "ਬੱਲੇ") ਅਤੇ ἄργος (ਆਰਗੋਸ, "ਨਿਸ਼ਕਿਰਿਆ") ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ "ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਨਾ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਨਿਸ਼ਕਿਰਿਆ ਕਰਨਾ।"⁵⁴ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ।⁵⁵ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਪਕੜ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ: ਉਹ "ਮਾਸ ਅਤੇ ਲਹੂ" ਬਣਿਆ, ਤਾਂ ਕਿ "ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਹ ਦੇ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਤਾਨ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਮੌਤ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਸਨ ਛੁਡਾਵੇ" (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2:14, 15)।

1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:55 ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੇ ਮੌਤ ਦੇ "ਡੰਗ" ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਸੁੱਟਿਆ। (ਡੰਗ ਰਹਿਤ ਬਿੱਛੂ ਅਤੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੰਦਾਂ ਵਾਲਾ ਸ਼ੇਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।)

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ "ਮੌਤ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ" ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ-ਲੱਭ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਖੁਦ ਛੇਤੀ ਮੌਤ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਫਿਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਜੱਲਾਦ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਦੇ ਡੰਗ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਨੇ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਪਰ "ਕੂਚ" (4:6) – ਉਸ ਦੇ ਮੁਬਾਰਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਰਹਿਣ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:23) ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੇ "ਜੀਵਨ ਅਤੇ

ਅਬਨਾਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ।" ਇੱਥੇ "ਜੀਵਨ" (ζωή, ਜ਼ੋਏ) ਸ਼ਬਦ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਅਰਥਾਤ "ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ" ਦੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।⁵⁶ ਇੱਥੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਦੀ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਨਗੇ। "ਅਬਨਾਸ" (ἀφάρσῖα, ਅਫਥਾਰਸੀਆ) "ਅਵਿਨਾਸਤਾ" ਹੈ; ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ φθέρω (ਫਥੀਰੋ, "ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ") ਤੋਂ ਨਿੱਕਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ α (ਅ) ਦੁਆਰਾ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੇ ਇਕ ਚੰਗੀ ਕਮੈਂਟਰੀ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:51-57 ਹੈ:

ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਭੇਤ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸੱਭੇ ਨਹੀਂ ਸੌਂਵਾਂਗੇ ਪਰ ਸੱਭੇ ਛਿੰਨ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅੱਖ ਦੀ ਝਮਕ ਵਿੱਚ ਛੇਕੜਲੀ ਤੁਰ੍ਹੀ ਫੁਕਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੋਰ ਦੇ ਹੋਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਤੁਰ੍ਹੀ ਫੁਕੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਰਦੇ ਅਵਿਨਾਸੀ [ਅਫਥਾਰਸੀਆ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਰੂਪ] ਹੋ ਕੇ ਜੀ ਉੱਠਣਗੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਦੇ ਹੋਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਨਾਸਵਾਨ ਅਵਿਨਾਸ [ਅਫਥਾਰਸੀਆ] ਨੂੰ ਉਦਾਲੇ ਪਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਮਰਨਹਾਰ ਅਮਰਤਾ ਨੂੰ ਉਦਾਲੇ ਪਾਵੇ। ਪਰ ਜਾਂ ਇਹ ਨਾਸਵਾਨ ਅਵਿਨਾਸ [ਅਫਥਾਰਸੀਆ] ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਹ ਮਰਨਹਾਰ ਅਮਰਤਾ ਨੂੰ ਉਦਾਲੇ ਪਾ ਚੁੱਕੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, "ਮੌਤ ਫਤਹ ਦੀ ਬੁਰਕੀ ਹੋ ਗਈ। ਹੇ ਮੌਤ, ਤੇਰੀ ਫਤਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?" ... ਪਰ ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਫਤਹ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ।

"ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।"⁵⁷ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ? ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ "... ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ।"

ਆਇਤ 11. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਾਕ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ, ਜਿਹ ਦੇ ਲਈ [ਅਰਥਾਤ, ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ] ਮੈਂ ਪਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸਾਂ।⁵⁸ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:7 ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਸੀ।⁵⁹ ਫਿਰ ਵੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਖਤਿਆਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਰੱਬੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਹੈਰਾਨਗੀ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ("ਪਰਚਾਰਕ") ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ("ਰਸੂਲ") ਅਤੇ ਪਰਵਾਨ ਸੰਚਾਰਕ ("ਉਪਦੇਸ਼ਕ") ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

"ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੁਖ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ" (1:12-14)

¹²ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਹ ਦੁਖ ਵੀ ਝੱਲਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹ ਦੀ ਮੈਂ ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਭਈ ਉਹ ਮੇਰੀ ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਉਸ ਦਿਨ ਤੀਕ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ। ¹³ਤੂੰ ਉਹਨਾਂ ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੈਂ ਮੈਥੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਉਸ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਜੋ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਫੜੀ ਰੱਖੀ। ¹⁴ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਉਸ ਭਲੀ ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ।

ਆਇਤ 12. ਇਹ ਆਇਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਹ ਦੁਖ ਵੀ ਝੱਲਦਾ ਹਾਂ। "ਇਸ ਕਰਕੇ" ਸ਼ਬਦ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਕਤਾ ਹੋਣ

ਦੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (1:11)। ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸੱਕ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਦਾ ਇਕ ਪਹਿਲੂ ਸੀ। ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤੰਗੀਆਂ ਝੱਲੀਆਂ ਸਨ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:23-27) ਅਤੇ ਹੁਣ “ਵੀ” ਉਹ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ” ਦਾ ਦੁਖ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ: ਕੈਦਖਾਨੇ ਦਾ ਬੁਰਾ ਵਰਤਾਓ, ਇਕ ਅਪਰਾਧੀ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ, ਨਾਲੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਦੁਖ” (πένθος, ਪਾਸਚੈ) ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹ ਦੇ ਦੁਖਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ।⁶⁰

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦੁਖ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰਸੂਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਮੈਂ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ।** NASB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਇਹ “ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ” ਸ਼ਬਦ ਆਇਆ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਜਾਂ ਮੈਥੋਂ ਨਾ “ਸ਼ਰਮਾਵੀਂ” (1:8); ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੈ ਜੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:16 ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ: “ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੰਜੀਲ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ।”

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਦੁਖ ਝੱਲਣ ਅਤੇ ਨਾ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਭੇਤ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ 12 ਆਇਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪਰਤਾਵਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ: ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹ ਦੀ ਮੈਂ ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਭਈ ਉਹ ਮੇਰੀ ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਉਸ ਦਿਨ ਤੀਕ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।” ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ” ਜਾਂ “ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।” ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹ ਦੀ ਮੈਂ ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ ਹੈ” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ” (οἶδα, ਓਇਡਾ) “ਗਿਆਨ’ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”⁶¹ ਨਾਸਤਿਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।” ਸੰਕਾਵਾਦੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।” ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।”

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਪਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ,” ਪਰ ਇਹ ਕਿ **ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹ ਦੀ ਮੈਂ ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।** ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਗਿਆਨ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (3:15)। ਉਹ ਸਾਨੂੰ “ਹਰੇਕ ਭਲੇ ਕੰਮ ਲਈ” ਤਿਆਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ (3:17)। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਹਰ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਹੈ (2:15)। ਫਿਰ ਵੀ, ਸਾਡਾ ਭਰੋਸਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਖੁਦ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਹੈ। ਓਇਡਾ ਇਕ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨੇੜਿਓਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ।”⁶² ਪੌਲੁਸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੰਬੰਧੀ ਬੰਧਕ ਗਿਆਨ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਖੁਦ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ ਤੇ। “ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ” (πιστεύω, ਪਿਸਟੀਓ) “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ... ਪੂਰਨ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਸੌਂਪਣ” ਦਾ ਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।⁶³

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਭਈ ਉਹ ਮੇਰੀ ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਉਸ ਦਿਨ ਤੀਕ ਰਖਵਾਲੀ⁶⁴ ਕਰ ਸੱਕਦਾ⁶⁵ ਹੈ।** “ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ” ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਬਦ (περίω, ਪੀਥੈ) ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ “ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਸਚਤ” ਸੀ। ਆਇਤ 5 ਵਿਚ

ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਹਿਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

“ਮੇਰੀ ਅਮਾਨਤ” ਤਿੰਨ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ (τιν παραθήκην μου, *ਟੈਨ ਪਰਾਥੇਕਨ ਮੇਉ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮੇਰੀ ਅਮਾਨਤ।” ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਅਮਾਨਤ” ਹੈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ παραθήκη (*ਪਰਾਥੇਕੇ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ παρά (*ਪਾਰਾ*, “ਨਾਲ”) ਅਤੇ τίθημι (*ਟਿਥੇਮੀ*, “ਪਾਉਣਾ”) ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ।⁶⁶ ਇਹ “ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ” ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।⁶⁷ ਇਹ ਰੂਪਕ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਦੇਣ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪੈਸਾ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇਗਾ। “ਉਸ ਦਿਨ” ਉਹ ਦਿਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ (ਵੇਖੋ 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:2; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:10)।⁶⁸ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਟਿਕੀਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਜੱਲਾਦ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਉਸ ਦਿਨ (“ਉਹ ਦਿਨ”) ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁਕਟ ਮਿਲੇਗਾ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:8)।

ਉਸ ਸੰਬੰਧੀ ਇਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ “ਅਮਾਨਤ” ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਸੀ। ਕੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਉਸ ਅਮਾਨਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਸੂਲ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ? ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਜਿਹੜੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (NASB; KJV; NRSV; NIV)। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ, ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ, ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਏ ਲੋਕ, ਉਸ ਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਅਮਾਨਤ ਨੂੰ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ (NEB; NAB; ESV) ਅਰਥਾਤ, ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਆਇਤ 14 ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਰਸੂਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ। ਉਹ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਇਤ 12 ਵਿਚ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰਕਪੂਰਣ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 12 ਅਤੇ 14 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਇਤ 12 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਦਿਨ ਤੀਕ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਸੀਹ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਜਦ ਕਿ ਆਇਤ 14 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਦਿਨ ਤੀਕ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨੀ ਸੀ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਦੋਵੇਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸੱਚੇ ਕਥਨ ਹਨ, ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਫਿੱਟ ਬੈਠਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਕਾਲ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਖੰਡਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕੋਫਮੈਨ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, “ਇਹ ਦੋਹਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਖੁਦ ਪੌਲੁਸ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।”⁶⁹ ਸ਼ਾਇਦ

ਪੋਲੁਸ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜੇ ਉਸ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਜੇ ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਦੇਖਰੇਖ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੋਲੁਸ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 13. ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਫੇਰ ਤੋਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿੱਧੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੁੱਲਿਆ। ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੋਰਚਿਆਂ ਤੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਸੀ: ਬਿਨ੍ਹਾਂ (ਨੀਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਾਕਤਾਂ) ਅਤੇ ਅੰਦਰ (ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ)।

ਆਇਤਾਂ 13 ਅਤੇ 14 ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਇਤ 13 ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: **ਤੂੰ ਓਹਨਾਂ ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੈਂ ਮੈਥੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਫੜੀ ਰੱਖੀਂ।** ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ “ਨਮੂਨੇ” (ὑποτύπωσις, *ਹੁਪੋਟੁਪੋਸਿਸ*) ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਅਧੀਨ-ਨਮੂਨੇ”; ਇਹ ὑπό (“ਹੁਪੇ”, “ਅਧੀਨ”) ਅਤੇ τύπος (*ਟੁਪੋਸ*, “ਨਮੂਨਾ”) ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:16 ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਨਮੂਨਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਇਤ 13 ਦੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, *ਹੁਪੋਟੁਪੋਸਿਸ* ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਵਾਕ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕਈਆਂ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ *ਹੁਪੋਟੁਪੋਸਿਸ* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਚਿੱਤਰ” ਜਾਂ “ਰੂਪਰੇਖਾ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ NEB) ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਜੋ ਸਿਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਸਿਰਫ ਇਕ ਸਧਾਰਣ “ਰੂਪਰੇਖਾ” ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵੇਰਵਾ ਭਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਾਲਟਰ ਐਲ. ਲੀਫੈਲਡ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ *ਹੁਪੋਟੁਪੋਸਿਸ* ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਅਖਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, “ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਬੀਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।”⁷⁰ ਇਕ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਲੰਕਾਰਕ ਰੂਪ ਵਿਚ “ਇਕ ‘ਨਮੂਨੇ, ਉਦਾਹਰਣ’ ਦਾ ਅਰਥ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।”⁷¹ ਕਈ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ “ਨਮੂਨਾ” ਹੈ (ASV; NKJV; NJB; NLT; ESV; CJB; NIV)। ਲੀਫੈਲਡ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, “ਨਮੂਨਾ ਜਾਂ ਆਦਰਸ਼ ਫਰਕ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ... ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਜੋੜਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਘਟਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਬਦਲਣਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”⁷²

ਆਓ ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਵਾਕ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ: “ਓਹਨਾਂ ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੈਂ ਮੈਥੋਂ ਸੁਣੀਆਂ।” ਇਹ “ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ”⁷³ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਪੋਲੁਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ⁷⁴ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਨਿਰਾ ਸੋਚਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਧਾਰਣ ਰੂਪਰੇਖਾ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ ਸੀ; ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਲੈਸਕੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ ਸੀ ਜੋ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੱਤ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਪਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪੋਲੁਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ।”⁷⁵ ਡੇਵਿਡ ਲਿਪਸਕੋਬ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ:

ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮੁਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਸਿਖਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਐਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮਰੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਸੁਣੇ ਸਨ ਵਰਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਵਿਚ ਇੰਨਾ ਸਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ, ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।⁷⁶

ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ “ਫੜੀ ਰੱਖਣ” (ἔχω, ਈਕੋ) ਇਸ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਫੜਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ।⁷⁷ ਭਾਵੇਂ ਸਤਾਓ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਕਠੋਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਮਜ਼ਾਕ ਕਿਉਂ ਨਾ ਉਡਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਦਬਾਅ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੋਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨਿੱਕਲਣ ਦੇਣਾ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ [πίστεις, ਪਿਸਟਿਸ] ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ [ἀγάπη, ਅਗਾਪੇ] ਨਾਲ ਜੋ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਉਸ ਨਿਹਚਾ ਬਾਰੇ ਜੋ ਯਿਸੂ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜੋ ਯਿਸੂ ਤੋਂ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਉੱਨਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ “ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਸੱਚ” ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:15)।

ਆਇਤ 14. ਅਗਲੀ ਗੱਲ, ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਉਸ ਭਲੀ ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ।** “ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ” (φυλάσσω, ਫੁਲਾਸੋ) “ਫੜੀ ਰੱਖਣ” ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ (1:13) ਅਤੇ “ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ”⁷⁸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਉਸ “ਅਮਾਨਤ” ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। “ਅਮਾਨਤ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ” ਤਿੰਨ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ (τὴν καλὴν παραθήκην, ਟੈਨ ਕਾਲੇਨ ਪਾਰਾਥੀਕੇਨ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਭਲੀ ਅਮਾਨਤ” (ਵੇਖੋ ESV)। “ਭਲੀ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ καλός (ਕਾਲੇਸ) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ “ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਯੋਗ” ਅਤੇ “ਉੱਤਮ” ਦੀਆਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।⁷⁹ “ਅਮਾਨਤ” ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ 12 ਆਇਤ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ: παραθήκη (ਪਾਰਾਥੀਕੀ) ਜੋ ਕਿਸੇ ਬਹੁਮੁੱਲੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। “ਉੱਤਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾਯੋਗ ਅਮਾਨਤ” ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ, NASB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ” ਸ਼ਬਦ ਹੈ। “ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ” (1:14) ਨੂੰ “ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ” ਨਾਲ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (1:13)। ਜੇ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”⁸⁰ ਜੈਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਯੂ. ਸਟੈਟ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

... ਅਸਲੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਕਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਹ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਲੀਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਲਈ ਦੁਖ ਝੱਲਣ ਨੂੰ ਸੱਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਾਸ਼ਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਵਿਰੋਧਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਅਜੋਕੇ ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਨ ਮੈਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪਰਤਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।⁸¹

ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਪਰਤਾਵੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਕੀਮਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਫੈਲਾਓ। ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਦੁਖ ਝੱਲੋ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ... ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।⁸²

ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਕੋਈ ਅਸਾਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਦੁਗਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਨ ਪਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ "ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ" ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨੀ ਸੀ। "ਵੱਸਦਾ" (ἐνοικέω, ਈਨੋਇਕੀਓ) ਸ਼ਬਦ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਾ ਕੋਈ ਸਧਾਰਣ ਮਹਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਵਾਸ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।⁸³ ਉਸ ਨੂੰ "ਅੰਦਰ ਵੱਸਣ ਵਾਲਾ ਆਤਮਾ" ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।⁸⁴

ਵੱਸਣ ਵਾਲੇ ਆਤਮਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।⁸⁵ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਵਾਲਾ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:19, 20 ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ: "ਅਥਵਾ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਭਈ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਹੈਕਲ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮੁੱਲ ਨਾਲ ਲਏ ਹੋਏ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਦੇਹੀ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰੋ।"

"ਉਹ ... ਮੇਰੇ ਸੰਗਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ਰਮਾਇਆ" (1:15-18)

¹⁵ਤੂੰ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਭਈ ਸਭ ਜਿਹੜੇ ਅਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫੁਗਿਲੁਸ ਅਤੇ ਹਰਮੂਗਨੇਸ ਹਨ ਮੈਥੋਂ ਫਿਰ ਗਏ। ¹⁶ਪ੍ਰਭੂ ਉਨੇਸਿਫੁਰੁਸ ਦੇ ਘਰ ਉੱਤੇ ਰਹਮ ਕਰੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਦਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸੰਗਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ਰਮਾਇਆ। ¹⁷ਸਗੋਂ ਜਦ ਉਹ ਰੋਮ ਨੂੰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਤਨ ਨਾਲ ਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਲੱਭ ਲਿਆ। ¹⁸ਪ੍ਰਭੂ ਉਹ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਨ ਕਰੇ ਭਈ ਓਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਨੂੰ ਰਹਮ ਪਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੂੰ ਅੱਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿੰਨੀ ਗੱਲੀਂ ਉਹ ਨੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।

ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੇ। ਇਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ (1:15) ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ (1:16-18) ਹੈ।

ਆਇਤ 15. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤਾ

ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਜਾਂ ਇੰਜੀਲ ਤੋਂ ਸਰਮਾਉਂਦੇ ਸਨ: ਤੂੰ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਭਈ ਸਭ ਜਿਹੜੇ ਅਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫੁਗਿਲੁਸ ਅਤੇ ਹਰਮੁਗਨੇਸ ਹਨ ਮੈਥੋਂ ਫਿਰ ਗਏ।⁸⁶ ਇਹ ਆਇਤ ਮਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਪੌਲੁਸ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਭ ਜਿਹੜੇ ਅਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਹਨ ਮੈਥੋਂ ਫਿਰ ਗਏ?” ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਅਸਿਯਾ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ “ਅਸਿਯਾ ਵਿੱਚ [ἐν, ਏਨ]” ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਸਿਯਾ ਦੇ ਰੋਮੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ।

“ਸਭ” (πᾶς, ਪਸ) ਸ਼ਬਦ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਉਲਝਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਸਿਯਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਾਸੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਅਸਿਯਾ ਵਿਚ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਉਨੇਸਿਫੁਰੁਸ ਦਾ ਘਰਾਣਾ (1:16-18; 4:19) ਅਸਿਯਾ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ, ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਫਿਰ ਗਈ ਸੀ। “ਸਭ” ਸ਼ਬਦ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ “ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਦਿੰਦਾ ਹੈ” (ਵੇਥੇ ਮੱਤੀ 2:3; 4:24)।⁸⁷ ਅਸੀਂ ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: ਉਹ ਸਭ ਜਿਹੜੇ ਅਸਿਯਾ ਵਿਚ ਹਨ [ਖਾਸਕਰ ਕੁਝ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬਚਾਓ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣਗੇ] ਮੈਥੋਂ ਫਿਰ ਗਏ ਸਨ।”

ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਕੀ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਸੰਬੰਧੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। *ਇਹ ਭਰਾ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਫਿਰ ਗਏ ਸਨ?* ਇਹ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ? ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਜੋ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਿਯਾ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਅਸਿਯਾ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਉਹ ਖਿੰਡ ਗਏ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਖਿੰਡ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 14:50)। ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਮੁਚਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਸੀ ਜਦੋਂ “ਸਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:16)।

ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਅਸਿਯਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮਿੱਤਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਸ ਨੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਜੋ ਮਿੱਤਰ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਸਿਯਾ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਵੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਅਸਿਯਾਰਕਸ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:31)।⁸⁸ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਸਾਖੀ ਦੇਣਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ – ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੁਖ ਸਲਾਮਤੀ ਦੇ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਵੀ – ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਏ: ਫੁਗਿਲੁਸ ਅਤੇ ਹਰਮੁਗਨੇਸ। ਇੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜੋ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਦੋ ਮਿੱਤਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲ ਬਦਲੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ

ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਸਹਿਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁਸਕਲ ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ, ਇਹ ਬੜੇ ਹੀ ਦੁਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਝਲਕ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੋਲੁਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਲਈ, ਇਸ ਘਟਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉਸ ਗੱਲ ਤੋਂ “ਜਾਣੂ” ਸੀ ਜੋ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪੋਲੁਸ ਨੂੰ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਕ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪੋਲੁਸ ਇਹ ਸਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ (ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ) ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਨਾ ਬਣੋ!

ਆਇਤਾਂ 16-18. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਫਿਰ ਗਏ ਸਨ, ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਜਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸ਼ਰਮਾਇਆ:

ਪ੍ਰਭੂ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦੇ ਘਰ ਉੱਤੇ ਰਹਮ ਕਰੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਦਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸੰਗਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ਰਮਾਇਆ। ਸਗੋਂ ਜਦ ਉਹ ਰੋਮ ਨੂੰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਤਨ ਨਾਲ ਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਲੱਭ ਲਿਆ। ਪ੍ਰਭੂ ਉਹ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਨ ਕਰੇ ਭਈ ਓਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਨੂੰ ਰਹਮ ਪਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੂੰ ਅੱਛੀ ਤਰਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੀ ਹੈਂ ਜੋ ਕਿੰਨੀ ਗੱਲੀਂ ਉਹ ਨੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।

“ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਫਾਇਦਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ”⁸⁹ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਪੋਲੁਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸੰਬੰਧੀ ਉਚਿਤ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ: “ਤੂੰ ਅੱਛੀ ਤਰਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੀ ਹੈਂ ਜੋ ਕਿੰਨੀ ਗੱਲੀਂ ਉਹ ਨੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ” (1:18)।⁹⁰ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19; 20), ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ਦੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3; 3:14)।

ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਕੈਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਪੋਲੁਸ ਵੱਲੋਂ “ਫਿਰਿਆ” ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਵੱਲ ਫਿਰਿਆ ਸੀ। ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, “ਉਹ ... ਮੇਰੇ ਸੰਗਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ਰਮਾਇਆ।” ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੋਲੁਸ ਦੇ “ਮੇਰੇ ਸੰਗਲ” ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਸੰਗਲ ਨਾਲ ਖੜਕੜ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 28:16, 20)। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਲੰਬੇ ਸੰਗਲ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕੰਧ ਦੇ ਨਾਲ ਬੱਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, “ਸੰਗਲ” (*ἀλυσίν, ਹਲੁਸਿਨ*) ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਕਵਚਨ ਹੈ।

ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਰੋਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਲੰਬਾ, ਔਖਾ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। (ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਗੱਲ ਸੀ।) ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਪੋਲੁਸ

ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਾ ਅੱਗ ਨਾਲ ਨਾਸ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਮ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਭੁੱਲ ਭੁਲੱਈਆ ਵਰਗੀਆਂ ਸਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਭਣਾ ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ। ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਹ ਅਜਨਬੀਆਂ ਤੋਂ ਚੈਕੰਨੇ ਸਨ; ਜਦੋਂ ਰਸੂਲ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸਨ, “ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ।” ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਅਤੇ ਕੈਦੀ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਵੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਕਈ ਵਾਰ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਇਕ ਅਸੰਭਵ ਕੰਮ ਜਾਪਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਫਿਰ ਵੀ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਰਿਹਾ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਦ ਉਹ ਰੋਮ ਨੂੰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਤਨ ਨਾਲ ਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਲੱਭ ਲਿਆ” (1:17)। “ਜਤਨ ਨਾਲ” (σπουδαίως, ਸਪਾਉਡਾਇਓਸ) “ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ,” “ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ” ਹੈ।⁹¹ Phillips ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ “ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਲਈ ਵੱਡਾ ਕਸ਼ਟ ਝੱਲਿਆ।” ਪੀ. ਐਨ. ਹੈਰੀਸਨ ਨੇ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦੀ ਭਾਲ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਈ:

ਸਾਨੂੰ ... ਘੁੰਮਦੀ ਘੁੰਮਾਉਦੀ ਭੀੜ ਵਿਚ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਝਲਕ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਅਜਨਬੀ ਹੈ ਅਤੇ ਏਜ਼ੀਅਨ ਤੱਟ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਣਜਾਣ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾ-ਜਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬੂਹੇ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਭਾਲ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਮੁੜਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਹਨੇਰੇ ਵਾਲੀ ਜੇਲ ਦੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਣ-ਪਛਾਣੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਜੇਲ ਦੀ ਕੋਠੜੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਗਲ ਨਾਲ ਬੰਧਾ ਹੋਇਆ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।⁹²

ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਤਾਜਾ ਦਮ ਕੀਤਾ।”⁹³ ਇਸ ਤਾਜੇ ਦਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜਰੂਰਤਮੰਦ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾ ਕੇ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਮਤੀ 25:36, 43; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 28:30)। ਦਰਅਸਲ, ਕੈਦੀ ਅਕਸਰ ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਉਦਾਰਤਾ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 24:23; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:34; 13:3)। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਇਹ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਮਾਣਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਸਨ (ਲੂਕਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ) ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਰੂਰਤਮੰਦ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:11, 13)।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਲਪਾਣ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਤਾਜਾ ਦਮ” (ἀναψύχω, ਅਨਾਪਸੁਚੋ) ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਠੰਡਾ ਕਰਨਾ।”⁹⁴ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦਾ ਪੌਲੁਸ ਕੋਲ ਆਉਣਾ “ਤਾਜਾ ਹਵਾ” ਦੇ ਵਾਂਗ ਸੀ (AB) ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਥੱਲੇ ਬਣੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਦੀ ਬਾਸੀ, ਦਮ ਘੁਟਣ ਵਾਲੀ ਹਵਾ ਦੇ ਵਿਚ ਗਰਮੀ ਰੁੱਤ ਦੀ ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਦੇ ਚੱਲਣ ਵਾਂਗ ਸੀ।

ਆਇਤ 16 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਸੁਭਕਾਮਨਾ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ”⁹⁵ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: “ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦੇ ਘਰ [‘ਘਰਾਣੇ’; NIV] ਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਆਖਣਾ।”

ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (4:19)।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਪੋਲੁਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ “ਸੇਵਾ” ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾਲੇ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦੇ ਰੋਮ ਨੂੰ ਦੌਰੇ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਵੱਡਾ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪਤੀ, ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਅੰਨਦਾਤਾ ਦੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਆਇਤ 18 ਵਿਚ, ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਖੁਦ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ “ਸੁਭਕਾਮਨਾ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ” ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੱਤਾ: “ਉਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਨੂੰ ਰਹਮ ਪਰਾਪਤ ਹੋਵੇ।”⁹⁶ “ਉਸ ਦਿਨ” ਨਿਆਂ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1:12)। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਤੇ 4:19 ਵਿਚ ਜਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਰੋਮੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਪੋਲੁਸ ਨੂੰ “ਤਾਜਾ ਦਮਾ” ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਰੋਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਨੂੰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਚ. ਸੀ. ਜੀ. ਮਾਉਲ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਵਿੱਛੜ ਕੇ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਜਾਣਾ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।”⁹⁷ ਜੇਕਰ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਲਈ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਜੀਬ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵਿਚ ਇਸ ਭਰਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੋਲੁਸ ਦੀ “ਸੁਭਕਾਮਨਾ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ” ਨੂੰ ਛੱਡੀਏ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਇਤ 18 ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਰੀਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਗੁਥਰੀ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ “ਨਿਰਾ ਇਸ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਿ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਕੋਈ ਵੀ ਡਾਕਟਰਿਨ ਬਣਾਉਣਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।”⁹⁸ ਵਿਕਟਰ ਆਰ. ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ: “ਇਸ ਇਕੱਲੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਡਾਕਟਰਿਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਰੀਤ ਦੇ ਲਈ ਵਚਨ ਕੋਈ ਠੋਸ ਅਧਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”⁹⁹

ਅਸੀਂ 16 ਤੋਂ 18 ਆਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ; ਪਰ, ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਪੋਲੁਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਵਰਗਾ ਬਣ। ਉਹ ਨਾ ਮੈਥੋਂ ਨਾ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ [ਇੰਜੀਲ] ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਸੀ।” ਗੈਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਡੀਮਾਰੈਸਟ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ! ਉਹ ਮਿੱਤਰ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ [ਟਿਕਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ] ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਮਿੱਤਰ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।”¹⁰⁰ ਪੋਲੁਸ ਗੁਥਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਜੋੜੇਗਾ, “ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।”

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਕੀ ਅਸੀਂ ਮਸ਼ਾਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਸੌਂਪ ਰਹੇ ਹਾਂ? (1:3-8)

ਉਹ ਸਾਧਨ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਤੇਜਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ – ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਸਨ – ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਵਿਰੋਧਤਾ ਜਾਂ ਸਤਾਓ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੱਬੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਜਾਂ ਇੰਜੀਲ ਤੋਂ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਮਸ਼ਾਲ ਸੌਂਪੀ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਅੱਗੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ; ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਇਹ ਮਸ਼ਾਲ ਅੱਗੇ ਮਾਤਬਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਤਬਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮਸ਼ਾਲ ਅੱਗੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ ਸੀ (2:2)। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅੱਗੇ ਵੀ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਸਾਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ: (1) ਕੀ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਮਸ਼ਾਲ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਾਂ? (2) ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮਸ਼ਾਲ ਅੱਗੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਰਹੇ ਹਾਂ?

“ਨਿਹਚਾ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ” (1:5)

ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ, ਡੇਵਿਡ ਐਚ ਅਤੇ ਲਿਲੀਅਨ ਰੋਪਰ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੇ ਤੇ (ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚ) ਲੱਗੇ “ਨਿਹਚਾ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ” ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਧਿਆਤਮਕ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਕਾਰਲ ਬਾਰਥ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਉਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਹੈ।”¹⁰¹ ਮੇਰੀ ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਮੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਮੇਰੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਕਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ; ਪਰ ਮੈਂ ਕਦੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕਦੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣੀ ਨਾ ਦੇਖੀ ਨਾ ਪੜ੍ਹੀ ਨਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਮੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਹਨ।

ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਅਤੇ “ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਰ ਮੱਤ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ” (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:4; ਵੇਖੋ ਕਹਾਉਤਾਂ 22:6)। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਨਾਨੀ ਲੇਇਸ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ (ਵੇਖੋ ਕਹਾਉਤਾਂ 17:6)। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਾਂਝਿਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਦੋਹਰਤਿਆਂ-ਪੋਤਰਿਆਂ ਲਈ ਬਾਈਬਲ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬਾਈਬਲ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਜੁਬਾਨੀ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੱਚੇ ਬਾਈਬਲ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਸੀਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ। ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਹਤਰਿਆਂ-ਪੇਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਨਮੂਨੇ ਬਣਨਾ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਇਸਤਰੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਨਾਨੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਯੂਨੀਕਾ ਅਤੇ ਲੇਇਸ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

“ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਵੀ” (1:8-18)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਵੀ (1:8-11), ਉਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ (1:12-14) ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨੇਸਿਫ਼ੁਰੁਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ (1:15-18)। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ: “ਕੀ ਮੈਂ ਕਦੇ ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਇਆ ਹਾਂ?”, “ਕੀ ਮੈਂ ਕਦੇ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੈਭੀਤ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਚੇਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?” ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹੀ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਬੋਲਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਸਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਗੈਰ-ਮਸੀਹੀ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।¹⁰²

2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਜਾਂ ਇੰਜੀਲ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸਤਾਓ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਿਆਣਕ ਮੌਤ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਕੁਝ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਬਿਧਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਬਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਲਈ ਘੱਟ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸਲੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ “ਮਿੱਤਰ” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਗੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਵਪਾਰੀ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਵਪਾਰ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਕਹੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ: “ਖ਼ਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖੀਂ ... ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਉਸ ਭਲੀ ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ” (1:13, 14); “ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਵੀ” (1:8)। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਹਰਾਮਕਾਰ ਅਤੇ ਪਾਪੀ ਪੀਹੜੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਥੋਂ ਅਤੇ ਮੇਰਿਆਂ ਬਚਨਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਵੇਗਾ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਭੀ ਉਸ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਨਾਲ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਦੂਤਾਂ ਸਣੇ ਆਵੇਗਾ” (ਮਰਕੁਸ 8:38)।

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਲਈ ਦੁਖ ਝੱਲਣਾ (1:8)

ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਲਈ ਦੁਖ ਝੱਲਣ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਸੀਂ ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪੱਖ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ: ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਦੀ ਹੈ ਆਦਿ। ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁੱਖ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਮੋੜ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਰ, ਯਿਸੂ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਦੁਖ ਝੱਲਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਝਿੱਜਕਿਆ: “ਧੰਨ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੇ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੋਲੀਆਂ ਮਾਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸਤਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਬੁਰੀ ਗੱਲ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਝੂਠ ਮੂਠ ਲਾਉਣਗੇ” (ਮੱਤੀ 5:11)। ਪੌਲੁਸ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਝਿੱਜਕਿਆ: “ਸੱਭੇ ਜਿੰਨੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਉਮਰ ਕੱਟਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੇ ਸਤਾਏ ਜਾਣਗੇ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:12)। ਮੈਨੂੰ ਗਲਤ ਨਾ ਸਮਝਿਓ। ਮੈਂ ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਫਾਇਦਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਪਰਚਾਰ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਂ ਦੁਖ ਦਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਾਣਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੁਖ ਝੱਲਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸਾਡੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਮਿੱਤਰ ਸਾਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

“ਜੇ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ” (1:12)

ਆਇਤ 12 ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡੀ ਤਸੱਲੀ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੁਖਦਾਈ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਇਕ ਪਲ ਵਿਚ ਨਾਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਾਡੀ ਤੁਲਨਾ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਹੀਰੇ ਮੋਤੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇਸ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਜੇਬ ਕਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਚੋਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ।¹⁰³ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਆਪਣੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਸੌਂਪ ਕੇ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ, ਸਾਡੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਾਂ।

ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਫੀ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਮੂੰਹ ਜੁਬਾਨੀ ਯਾਦ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੀ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਘਟਣ ਲੱਗੀ, ਇਕ-ਇਕ ਕਰਕੇ, ਵਚਨ ਦੇ ਉਹ ਕੀਮਤੀ ਹਿੱਸੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਆਖਰਕਾਰ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਸਕੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੀ ਸੀ: “ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹ ਦੀ ਮੈਂ ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਭਈ ਉਹ ਮੇਰੀ ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਉਸ ਦਿਨ ਤੀਕ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ।” ਫਿਰ, ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਭੁੱਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਸ ਇੰਨਾ ਯਾਦ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ “ਜੇ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ।” ਅੰਤ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਪੁੱਜੀ, ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੱਲਦੇ ਵੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਕ ਜਣੇ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਲਾਗੇ ਆਪਣਾ ਕੰਨ ਲਾਇਆ। ਉਹ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਬੁੜਬੁੜਾ ਰਹੀ ਸੀ, “ਉਹ, ਉਹ, ਉਹ।” ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਚਨ ਦਾ ਬਸ ਇੰਨਾ ਹਿੱਸਾ ਯਾਦ ਰਹਿ

ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇੰਨਾ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਹ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ।¹⁰⁴

ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਵੱਸਣ ਵਾਲਾ ਆਤਮਾ (1:14)

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ “ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਵਰਦਾਨ” ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:38; ਵੇਖੋ 5:32) ਸਾਡੇ ਸੁਰਗੀ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕ “ਵਾਇਦੇ” ਜਾਂ “ਸਾਈ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:13, 14)। ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 16:12-15) ਅਤੇ ਉਹ ਪਰਕਾਸ਼ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਮਰ ਆਤਮਾ ਹੈ: ਬਾਈਬਲ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਚਮਤਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਗਿਣੇ ਚੁਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਚਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਚਮਤਕਾਰ ਕੀਤੇ ਸਨ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2:3, 4), ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:8)।

ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਤਮਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੋਮੀਆਂ 8:13, 26 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਆਤਮਾ ਸਾਡੀਆਂ ਨਿਰਬਲਤਾਈ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:16 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ “ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰਲੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਬਲਵੰਤ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।” ਆਤਮਾ ਦੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ; ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦੀ ਅਮਾਨਤ ਨੂੰ “ਫੜੀ ਰੱਖਣ” ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ “ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨ” ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸੀ!

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਲੂਕ ਟਿਮੋਥੀ ਜੋਨਸਨ, *1 ਟਿਮੋਥੀ, 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ*, ਨੋਕਸ ਪਰੀਚਿੰਗ ਗਾਈਡਸ (ਅਟਲਾਂਟਾ: ਜੋਨ ਨੋਕਸ ਪ੍ਰੈਸ, 1987), 13. ²ਡਬਲਿਯੂ. ਈ. ਵਾਈਨ, ਮੈਰਿਲ ਐਫ. ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਵਾਈਟ, ਜੂਨੀਅਰ, *ਵਾਈਨਜ਼ ਕੰਪਲੀਟ ਇਕਸਪੋਜਿਟਰੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਓਲਡ ਐਂਡ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਡਸ* (ਨੇਸ਼ਵਿਲ: ਥੋਮਸ ਨੈਲਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1985), 403; ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ, *ਏ ਗਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਲਿਟਰੇਚਰ*, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਸੇਧ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ. ਫਰੈਡਰਿਕ ਵਿਲੀਅਮ ਡੈਕਰ (ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਜੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 2000), 654. ³ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 521; ਬਾਉਰ, 652. ⁴ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 522; ਬਾਉਰ, 1039. ⁵ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 521; ਬਾਉਰ, 68. ⁶ਬਾਉਰ, 587. ⁷ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, *ਇਕਸਪੋਜਿਟਰੀ ਆਫ ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਸ*, ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਬੋਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1965), 225, n. 113. ⁸ਆਰ. ਸੀ. ਐਚ. ਲੈਸਕੀ, *ਦਿ ਇੰਟਰਪਰੀਟੇਸ਼ਨ*

ਆਫ ਸੇਂਟ ਪੈਲਸ ਏਪਿਸਲਸ ਟੂ ਦ ਕੇਲੇਸੀਅਨਸ, ਟੂ ਦ ਥੋਸਾਲੋਨੀਅਨਸ, ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ, ਟੂ ਟਾਈਟਸ ਐਂਡ ਟੂ ਫਿਲਿਮੋਨ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਲੂਥਰਨ ਬੁਕ ਕਨਸਰਨ, 1937; ਦੂਜੀ ਛਪ, ਕੇਲੇਬਸ, ਓਹਾਈਓ: ਵਾਰਟਬਰਗ ਪ੍ਰੈਸ, 1946), 747. ⁹ਜੈਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਊ. ਸਟੇਟ, ਗਾਰਡ ਦ ਗੋਸਪਲ: ਦ ਮੈਸੇਜ ਆਫ 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਦ ਬਾਈਬਲ ਸਪੀਕਸ ਟੂਡੇ (ਡਾਊਨਰਸ ਗਰੇਵ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1973), 28. ¹⁰“ਪ੍ਰਾਬਰਨਾ” ὀνήσιος (ਡੀਸਿਸ) ਦੇ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:1 ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਬੇਨਤੀਆਂ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

¹¹“ਰਾਤ ਦਿਨ” ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:5 ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ¹²ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 376. ¹³ਬਾਉਰ, 377 (ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ¹⁴ਮਿਲੇਤੁਸ ਵਿਚ ਹੰਡੂਆਂ ਭਰੀ ਵਿਦਾਈ ਸਮੇਤ, ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਕਿਆਸ ਲਗਾਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:37, 38)। ¹⁵ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 522. ¹⁶ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:5 ਵਿਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ¹⁷ਬਾਉਰ, 338. ¹⁸ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਯੂਨੀਕਾ ਨੂੰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:3)। ¹⁹ਬਾਉਰ, 792. ²⁰ਅਈ 12, 2013 ਵਿਚ ਡੇਲ ਹਾਰਟਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਮਿਡਵੈਸਟ ਸਿਟੀ, ਓਕਲਾਹਾਮਾ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਈਸਟਸਾਈਡ ਚਰਚ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ ਵਿਚ “ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਨਿਹਚਾ” ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਦੇਸ਼।

²¹ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕ ਰੁਝ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:14 ਵਿਚ (μετά, ਮੀਟਾ) ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:6 ਵਿਚ (διού, ਡੀਆ) ਪੂਰਵਸਰਗਾਂ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਤੋਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਹ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਵਰਦਾਨ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਚਮਤਕਾਰੀ ਸੀ (ਸ਼ਾਇਦ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1 ਵਾਲਾ ਵਰਦਾਨ)। ²²ਜੇਮਸ ਮੈਕਨਾਈਟ, ਮੈਕਨਾਈਟ ਆਨ ਦਿ ਏਪਿਸਲਸ, ਇਕ-ਜਿਲਦ ਵਾਲਾ ਸੰਸਕਰਣ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਬੋਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, ਮਿਤੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ), 457. ²³ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 600. ²⁴ਬਾਉਰ, 62. ²⁵ਡੈਨਲਡ ਗੁਬਰੀ, ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਸ, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਦ ਟਿੰਡਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1990), 138. ²⁶ਹੇਮਰ ਏ. ਕੈਟ, ਜੂਨੀਅਰ, ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਸ (ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਮੂਡੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1958), 258. ²⁷2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:7 ਵਿਚ “ਸੰਜਮ” (σωφρονισμός, ਸੋਫਰੋਨਿਸਮੋਸ) ਅਤੇ ਗਲਾਤੀਆਂ 5:23 ਵਿਚ “ਸੰਜਮ” (ἐγκράτεια, ਏਨਕਰਾਟੀਆ) ਲਈ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਸੰਜਮ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ²⁸ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ “ਆਤਮਾ” ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਅਨੁੱਛੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ²⁹ਬਾਉਰ, 215; ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 230. ³⁰ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:12 (“ਬਲ ਦਿੱਤਾ”); 6:15 (“ਅਦੁਤੀ”)।

³¹ਲੈਸਕੀ, 755. ³²ਅਗਾਧੇ ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:5 ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ³³ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ (ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ “ਸੁਰਤ ਵਾਲਾ,” ਸਮਝਦਾਰ” ਅਤੇ “ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ”) ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਤੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:2; ਤੀਤੁਸ 1:8; 2:2, 5, 6, 12)। ³⁴ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 172. ³⁵ਲੈਸਕੀ, 756. ³⁶ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਸਦੀਪਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਚਾ ਵਰਗੇ ਆਮ ਵਿਸ਼ੇ ਕਾਰਲ ਸਪੇਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦ ਲੈਟਰਜ਼ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰਪਨੀ, 1970) ਵਿਚ ਸਫੇ 116-18 ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ³⁷ਵਾਲਟਰ ਐਲ. ਲੀਫੈਲਡ, 1 ਐਂਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਦ ਐਨਆਈਵੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਜੋਡੇਰਵਨ, 1999), 233. ³⁸ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ ਦਾ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:15 ਵਿਚ “ਜਿਹ ਨੂੰ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇ” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ³⁹ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ μάργιτος (ਮਾਰਟਸ) ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ “ਮਾਰਟਿਅਰ (ਸ਼ਹੀਦ)” ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਸ਼ਹੀਦ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਸਾਖੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ⁴⁰ਰੋਨਾਲਡ ਏ. ਵਾਰਡ, ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ 1 ਐਂਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1974), 149.

⁴¹ਲੈਸਕੀ, 757. ⁴²ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 17, 291. ⁴³ਐਕਟਸ ਆਫ ਟਿਮੋਥੀ। ⁴⁴ਗਰੇਅ ਡਬਲਿਊ. ਡੀਮਾਰੈਸਟ, 1, 2 ਥੋਸਾਲੋਨੀਅਨਸ, 1, 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਦ ਕਮਿਊਨੀਕੇਟਰਸ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 9 (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1984), 243. ⁴⁵ਲੈਸਕੀ, 760. ⁴⁶ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 8:28, 30; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:9; ਗਲਾਤੀਆਂ 1:6; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:1; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:12. ⁴⁷ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 499. ⁴⁸ਬਾਉਰ, 869. ⁴⁹ਤਿੰਨ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਸਨਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ” (πρὸ χρόνων αἰώνων, ਪਰੋ ਕਰੋਨੋਨ ਆਈਓਨੀਓਨ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਅਨੁਵਾਦ ਤੀਤੁਸ 1:2 ਵਿਚ “ਸਨਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ” ਗਿਆ ਹੈ। ⁵⁰ਪੋਲੁਸ ਨੇ

ਆਖਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ “ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ [ਫਨੀਕੂ]” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:16)।

⁵¹ਇਹੀ ਸ਼ਬਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:14 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੇਖੋ ਤੀਤੁਸ 1:3; 2:11-13; 3:4. ⁵²ਬਰੂਸ ਬੀ. ਬਾਰਟਨ, ਡੇਵਿਡ ਆਰ. ਵੀਰਮਨ ਅਤੇ ਨੀਲ ਵਿਲਸਨ, 1 *ਟਿਮੋਥੀ*, 2 *ਟਿਮੋਥੀ*, *ਟਾਈਟਸ*, ਲਾਈਫ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਵੀਹਟਨ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਟਿੰਡਲ ਹਾਊਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1993), 166. ⁵³ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇੱਥੇ “ਮੋਤ” ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਮੁਖ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਮੋਤ – ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਸੀ (ਯਾਕੂਬ 2:26)। ਪਰ, ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੋਤ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਨੇ ਆਤਮਿਕ ਮੋਤ – ਅਰਥਾਤ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ “ਨਾਸ ਕੀਤਾ” (ਯਸਾਯਾਹ 59:2)। ⁵⁴ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 3-4. ⁵⁵ਬਾਉਰ, 525. ⁵⁶ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 367. ⁵⁷ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, 232. ⁵⁸KJV ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ “ਪਰਾਈਆਂ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ।” ਇਹ ਵਾਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:7 ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਮੂਲ ਜੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ। ⁵⁹ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਪਰਚਾਰਕ,” “ਰਸੂਲ” ਅਤੇ “ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:7 ਵਿਚ ਯੋਜਕ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:7 ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਦੋਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ “ਮੈਂ” (ἐγώ, *ਈਗੋ*) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ⁶⁰ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 608.

⁶¹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 346. ⁶²ਬਾਉਰ, 693. ⁶³ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 817. ⁶⁴“ਸੱਕਦਾ” (δυνατός, *ਡੁਨਾਟੋਸ*) “ਸਮਰੱਥਾ” (δύναμις, *ਡੁਨਾਮਿਸ*) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ 1:7 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ⁶⁵ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ φιλανθρωπία (*ਫ਼ਲਾਨ੍ਹੋਪੀਆ*, “ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ” ਜਾਂ “ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ”) 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:21; 6:20 ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ⁶⁶ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 113. ⁶⁷ਬਾਉਰ, 764. ⁶⁸ਕੁਝ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਦਰਭ ਉਸ ਦਿਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹੈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ “Day” ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡਾ “D” ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ (NKJV; ESV)। ⁶⁹ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕੇਫਮੈਨ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ 1 ਅੰਡ 2 ਥੈਸਾਲੋਨੀਅਨਜ਼*, 1 *ਅੰਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ*, *ਟਾਈਟਸ ਅੰਡ ਫਿਲੋਮੋਨ* (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਫਰਮ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1978), 253. ⁷⁰ਲੀਫੈਲਡ, 236.

⁷¹ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 252. ⁷²ਲੀਫੈਲਡ, 242. ⁷³“ਖਰੀਆਂ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ὑγιαίνω (*ਹਿਊਜ਼ਿਆਈਨੋ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ “ਗੱਲਾਂ” ਸ਼ਬਦ λόγος (*ਲੋਗੋਸ*) ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਕ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:3 ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ⁷⁴ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 16:13; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:13; ਗਲਾਤੀਆਂ 1:11, 12. ⁷⁵ਲੈਂਸਕੀ, 769. ⁷⁶ਡੇਵਿਡ ਲਿਪਸਕੋਥ ਅਤੇ ਜੇ. ਡਬਲਿਯੂ. ਸੈਫਰਡ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਏਪਿਸਟਲਸ*, ਜਿਲਦ 5 (ਨੈਸਵਿਲੇ: ਗਾਸਪਲ ਐਡਵੇਕੇਟ ਕੰਪਨੀ, 1942), 205. ⁷⁷ਬਾਉਰ, 420-21. ⁷⁸ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 1068. ⁷⁹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 504-5. ⁸⁰ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, 237.

⁸¹ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਤਦ ਤੱਕ ਤਰਾਸਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਇਕ “ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਉਣੀ ਵਾਲੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ” ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ। ⁸²ਸਟੋਟ, 47. ⁸³1:5 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਨਾਨੀ ਅਤੇ ਮਾਂ ਵਿਚ “ਨਿਸਕਪਟ ਨਿਹਚਾ ... ਵੱਸਦੀ [ਇਨੋਇਕੀਓ]” ਹੈ। ⁸⁴ਬਾਰਟਨ, ਵੀਰਮਨ ਅਤੇ ਵਿਲਸਨ, 171. ⁸⁵ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 8:11, 26, 27; ਗਲਾਤੀਆਂ 4:6; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:21, 22. ⁸⁶“ਤੋਂ ਫਿਰ ਗਏ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἀποστρέφω (*ਅਪੋਸਟਰੀਫੋ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਇਹੀ ਸ਼ਬਦ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:4 ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ 1:14 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ⁸⁷ਬੇ ਰਿਕੋ, ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਬੀਓਲੀਜੀਕਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਸੇਧ. ਗਰਹਾਰਡ ਕਿਟਲ ਅਤੇ ਗਰਹਾਰਡ ਫਰੈਡਰਿਕ, *ਟਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨ ਅੰਡ ਐਬਰੀਵੀਏਸ਼ਨ ਜੀਓਫਰੀ ਡਬਲਿਯੂ. ਬਰੋਮਿਲੀ* (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1985) ਵਿਚ ਸਫ਼ਾ 797 ਤੇ “ਪਾਸ” ਹੈ। ⁸⁸ਇਨ੍ਹਾਂ “ਅਸਿਯਾਰਕਸ” ਦੀ ਚਰਚਾ ਡੇਵਿਡ ਐਲ. ਰੋਪਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਐਕਟਸ 15-28*, ਟਰੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੂਡੇ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਸੀਆਰਕੀ, ਆਰਕੈਨਸ: ਰੀਸੋਰਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, 2001) ਵਿਚ ਸਫ਼ੇ 200-1 ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ⁸⁹ਵਿਕਟਰ ਆਰ. ਗੋਰਡਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦ *ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬਾਈਬਲ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ*, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਸੇਧ ਜੀਓਫਰੀ ਡਬਲਿਯੂ. ਬਰੋਮਿਲੀ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1986) ਵਿਚ ਸਫ਼ਾ 3:605 ਤੇ “ਉਨੇਸਿਫੋਰੇਸ” ਹੈ। ⁹⁰ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਕਿਆਸ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨੇਸਿਫੁਰਸ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਡੀਕਨ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ “ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ” (διακονέω, *ਡਾਇਕੋਨੀਓ*) ਅਤੇ “ਡੀਕਨ” (διάκονος, *ਡਾਇਕੋਨੋਸ*) ਇੱਥੇ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ।

⁹¹ਬਾਉਰ, 939. *ਸਪਾਉਡਾਈਰਿਸ* ਦਾ ਰੂਪ ਤੀਤੁਸ 3:13 ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ⁹²ਪੀ. ਐਨ. ਹੈਰੀਸਨ, *ਪੈਲੀਨਜ਼ ਅਤੇ ਪਾਸਟਰਲ* (ਲੰਡਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, 1964; ਦੂਜੀ ਛਾਪ, ਯੂਜੀਨ, ਓਰੀਜੋਨ: ਵਿਪਰ ਐਂਡ ਸਟੋਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 2016), 119. ⁹³ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਭੂਤਕਾਲ ਵਿਚ ਸਨ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨੇਸਿਫੁਰਸ

ਹੁਣ ਪੈਲਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਉਹ ਰੋਮ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।⁹⁴ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 516-17. ⁹⁵ਗੋਰਡਨ ਪੀ. ਵਾਈਲਜ, *ਪੈਲਸ ਇੰਟਰਸੈਸਰੀ ਪਰੇਅਰਸ*, ਸੋਸਾਇਟੀ ਫਾਰ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਮੈਨੇਗਰਾਫ ਸੀਰੀਜ਼, 24 (ਕੈਮਬਰਿਜ਼: ਕੈਮਬਰਿਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1974), 45-107. ⁹⁶ਆਇਤ 18 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ "ਪ੍ਰਭੂ" ਸ਼ਬਦ ਆਉਣਾ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸ਼ਬਦ ਪਿਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ⁹⁷ਐਚ. ਸੀ. ਜੀ. ਮਾਉਲ, *ਸਟੱਡੀਜ਼ ਇਨ ਆ ਟਿਮੋਥੀ*, ਕ੍ਰੀਗਲ ਪੌਪੂਲਰ ਕਮੈਂਟਰੀ ਸੀਰੀਜ਼ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਕ੍ਰੀਗਲ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, 1977), 67-68. ⁹⁸ਗੁਥਰੀ, 148. ⁹⁹ਗੋਰਡਨ, 605. ¹⁰⁰ਡੀਮਾਰੈਸਟ, 251.

¹⁰¹ਜੇਮਸ ਬੋਮਪਸਨ, *ਇਕਵਿਪਡ ਫਾਰ ਚੈਂਜ: ਸਟੱਡੀਜ਼ ਇਨ ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਸ* (ਐਬੀਲੀਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਹਿਲਕ੍ਰੈਸਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ, 1996), 112. ¹⁰²ਬਾਰਟਨ, ਵੀਰਮਨ ਅਤੇ ਵਿਲਸਨ, 164. ¹⁰³ਐਲਗਜ਼ਾਂਡਰ ਮੈਕਲੈਰਨ, *ਆ ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਫਿਲੇਮੋਨ ਅੰਡ ਹਿਬਰੂਜ਼* (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਏ. ਸੀ. ਆਮਸਟ੍ਰਾਂਗ ਐਂਡ ਸਨ, 1910), 18. ¹⁰⁴ਐਸ. ਡੀ. ਗੋਰਡੋਨ, *ਕੁਆਈਟ ਟਾਕਸ ਆਨ ਸਰਵਿਸ* (ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਫਲੇਮਿੰਗ ਐਂਡ ਰੀਵੈਲ ਕੰਪਨੀ, 1906), 64-65.